

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201797
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3821201797.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. K., nar. X.XX.XXXX, a U. K., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov, matky: Y. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. X, R., zast. JUDr. Evou Krištofiakovou, advokátkou so sídlom Zelená 11, Malinovo, a otca: V. V. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Edit Balážiková, s.r.o., so sídlom Jesenského 231/5, Partizánske, o návrhu otca na zmenu úpravy jeho styku s maloletými deťmi, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. januára 2022, č.k. 12P/18/2021-212, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania štátu v rozsahu 50 %, t.j. vo výške 559,84 eur, do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Štátu náhradu trov konania štátu v rozsahu 50 %, t.j. vo výške 559,84 eur, n e p r i z n á v a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. otcovi uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 1.119,68 eur, a to do 60 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval o nároku na náhradu trov konania štátu v konaní, ktoré inicioval otec návrhom na zmenu úpravy jeho styku s deťmi.

3. V priebehu konania vznikli trovy štátu, a to v súvislosti so znalečným, vyplateným znalkyni PhDr. Anne Pecháčkovej za vypracovaný písomný znalecký posudok vo veci, ktoré boli hradené predbežne z rozpočtových prostriedkov štátu. Spolu súd prvej inštancie vyplatil znalkyni 1.119,68 eur.

4. Súd prvej inštancie k náhrade trov konania štátu uviedol, že Civilný sporový poriadok („CSP“) a ani Civilný mimosporový poriadok („CMP“) neobsahujú také ustanovenie, ktoré by upravovalo inú právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu náhrade trov konania štátu a ktoré by tak mohlo byť analogicky aplikované pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu. Z uvedeného dôvodu, keď nie je možná ani analogická aplikácia niektorého existujúceho ustanovenia CSP (resp. CMP) na otázku náhrady trov konania štátu, je potrebné, aby súd rozhodol otázku náhrady trov konania štátu podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva CSP. Takýmto požiadavkám najlepšie vyhovuje norma, ktorá by stanovovala, že štát má podľa výsledkov konania proti strane sporu právo na náhradu trov konania, ktoré platil a ak sú u niektorej zo strán sporu predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tejto strane sporu zníži o rozsah, v ktorom by jej súd oslobodenie priznal. Ide v podstate o normu, ktorá je totožná s ustanovením § 148 ods. 1 zrušeného Občianskeho súdneho poriadku, ktorá upravovala náhradu trov konania štátu. Takáto norma zodpovedá princípom všeobecnej spravodlivosti a princípom, na ktorých spočíva CSP, a výsledkom jej aplikácie bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov,

zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Pre rozhodnutie o náhrade trov konania je teda rozhodujúci výsledok konania. Môže ním byť plný úspech jednej strany sporu alebo čiastočný úspech každej strany sporu. Ak mala strana sporu plný úspech vo veci, má štát nárok na náhradu svojich trov voči neúspešnej strane sporu.

5. Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, keď žiadal upraviť časový interval pobytu detí u každého z rodičov, z jedného týždňa na dva týždne. Matka s podaným návrhom nesúhlasila.

6. Následne matka, po tom, ako obe deti (osobitne však Z.) začali mať zdravotné problémy psychického charakteru a Z. odmietal stretnutia s otcom, žiadala, aby súd zveril obe deti do jej osobnej starostlivosti a otcovi styk s deťmi zatiaľ neupravil. Otec s týmto návrhom matky nesúhlasil.

7. Súd prvej inštancie v ďalšom priebehu konania, na návrh matky, po tom, ako deti, predovšetkým však Z., začali stretnutia s otcom odmietajú, pričom konflikty medzi rodičmi začali zle vplývať na zdravotný stav detí (najmä na Z.), nariadil vo veci neodkladné opatrenie, ktorým do času rozhodnutia vo veci samej zveril obe deti do osobnej starostlivosti matky.

8. Vo veci bolo následne nariadené znalecké dokazovanie za účelom zistenia, či striedavá osobná starostlivosť rodičov plní ešte svoj účel, resp. ktorý z rodičov má v súčasnosti lepšie predpoklady na zvládnutie výchovy detí. Po predložení znaleckého posudku, na pojednávaní, v súlade so závermi znaleckého posudku, rodičia uzavreli dohodu o výkone ich rodičovských práv a povinností, na základe ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný na výživné a styk otca s deťmi bol upravený tak, že ak v stanovené dni deti nebudú mať vôľu s otcom sa stretnúť, otec je povinný toto akceptovať.

9. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že otec detí bol v konaní neúspešný, pretože jeho pôvodnému návrhu na zmenu úpravy striedavej osobnej starostlivosti rodičov o obe deti súd nevyhovel, ale naopak, zveril na žiadosť matky (s čím otec do vykonania znaleckého dokazovania nesúhlasil) obe deti po vykonanom znaleckom dokazovaní do výlučnej osobnej starostlivosti matky.

10. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z obsahu spisu je zrejmé, že u otca nie je predpoklad pre oslobodenie od súdnych poplatkov, keďže je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, konateľom a jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti, pričom jeho doterajšie majetkové a príjmové pomery mu umožňovali v minulosti deťom zabezpečovať striedavú osobnú starostlivosť a v budúcnosti mu umožnia platiť na výživu detí mesačne výživné vo výške spolu 350 eur.

11. Preto súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v plnom rozsahu, teda v sume 1.119,68 eur. Vzhľadom na výšku štátnych trov povolil súd otcovi sumu 1.119,68 eur zaplatiť v dlhšej, 60-dňovej lehote v zmysle § 232 ods. 3 CSP.

12. Proti tomuto uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal otec.

13. Otec úvodom odvolania poukázal na priebeh konania vo veci samej. Uviedol, že nemá záujem riešiť cholerickú matku, syna klamára, a preto to riešil radikálne a dohodol sa s matkou na rodičovskej dohode bez akéhokoľvek dokazovania, napadnutia znaleckého posudku, ktorý vôbec neriešil Z. klamstvá a manipulácie, a akceptuje, že Z. si musí uvedomiť zásadné hodnoty života, až potom bude mať k nemu prístup. Z. mu v súčasnej dobe už píše SMS správy a U. k nemu pravidelne chodí a sú v pohode.

14. Zdôraznil, že to nebol on, kto inicioval posúdenie veci znalcom. Bolo to rozhodnutie súdu prvej inštancie.

15. Odvolal sa tiež voči bodu 12. napadnutého uznesenia, kde sa súd prvej inštancie domnieva, že je majetný. Asi mal dokazovať, že nemá také finančné prostriedky na také výživné. Na svoje deti si zarobí, aj keby mal hladovať. Súd prvej inštancie však nemá znalosti, že prestaval rodinný dom exmanželky, na ktorý zobral úver, a preto má aj záväzky a že si neuplatňoval 50 % z uvedenej sumy cca 30.000 eur, lebo ex manželka nemá na to prostriedky a bývajú tam jeho deti. Otec následne uviedol stav majetkových pomerov - hodnota firmy podľa odhadu, pozemok a budovy cca 200.000 eur. Podlžnosti:

200.000 eur pôžička, 40.000 eur exekúcie, 5.289 eur dlh Všeobecná zdravotná poisťovňa, 3.562 eur dlh Dôvera, 10.511 eur dlh Sociálna poisťovňa. Toto sú oficiálne podlžnosti voči firme a ako osoba má ešte požičané peniaze od priateľov cca 30.000 eur. Hospodársky výsledok za rok 2020: 85.000 eur náklady, 60.000 eur príjem, 25.000 eur strata. Musel si požičať na vyplatenie výživného a na exekúcii na výživnom dlží exekútorovi 1.413 eur na jeho nákladoch. Výživné je zaplatené vrátane mesiaca február 2022. Konštatoval, že bol viackrát vypočúvaný, kvôli nezaplatenému výživnému, odvodov do Sociálnej poisťovne, lebo skutočne nemal prostriedky. Otec následne upriamil pozornosť aj na listy vlastníctva dvoch pozemkov, ktoré vlastní a ktoré sú zaťažené exekúciami. Na súkromnom pozemku má vyznačený začiatok dobrovoľnej dražby. Poukázal na to, že jeden a pol roka nemal prístup k účtu firemnému alebo osobnému, pretože mu ho zablokoval exekútor. Bol preto pod veľkým tlakom. Dodal, že v podnikaní pokračuje iba preto, lebo v XX rokoch nemá iné bývanie ako vo firme. Ak by mu firmu zobrali v exekúcii alebo v konkurze, nemal by kde bývať a zostal by bezdomovcom. Vzdal sa všetkých osobných aktivít, len aby bol schopný riešiť svoju finančnú situáciu.

16. Preto žiadal odvolací súd, aby odvolal návrh na zaplatenie súdnych trov vo výške 1.119,68 eur, alebo aby ich výrazne znížil z dôvodu jeho finančnej nespôsobilosti.

17. Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila.

18. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

19. Otec sa odvolaním nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že by mal zaplatiť plnú náhradu trov konania štátu.

20. Správne konštatoval súd prvej inštancie, že štát má právo na náhradu trov konania, ktoré v konaní platil, proti účastníkom konania podľa výsledku konania (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2018, sp. zn. 4Obo 3/2018, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR ako R 75/2018), teda aplikuje sa pravidlo, ktoré platilo za účinnosti staršieho procesného predpisu (Občianskeho súdneho poriadku, „O.s.p.“), a to pravidlo obsiahnuté v § 148 ods. 1 O.s.p.; toto platí pre sporové konania. V mimosporovom konaní (o ktoré ide aj v prejednávanej veci), kde sa v zásade nedá posudzovať úspech/neúspech v konaní, sa však aj za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu vychádzalo pri rozhodovaní o trovách znalečného, zaplateného z prostriedkov štátu z toho, či ten z účastníkov, ktorý vznik týchto trov zavinil podaním návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, ním preukázal skutočnosti, týmto účastníkom v konaní tvrdené.

21. V predmetnom konaní vznikli trovy za vypracovaný znalecký posudok znalkyne PhDr. Anny Pecháčkovej, ktoré uhradil súd z rozpočtových prostriedkov štátu vo výške 1.119,68 eur.

22. V posudzovanej veci je podstatné, že vykonanie znaleckého dokazovania žiaden z rodičov nežiadal. Znalecké dokazovanie bolo nariadené súdom, v záujme oboch detí, a to prioritne pre posúdenie, či vzhľadom k okolnostiam, ktoré vyšli najavo v priebehu konania (hlavne vo vzťahu otca k mal. Z.), je pre deti i naďalej vhodná striedavá osobná starostlivosť rodičov, sledujúc pritom najlepší záujem maloletých detí.

23. Konanie vo veci samej skončilo rozsudkom tak, že bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa obe deti v časti upravujúcej osobnú starostlivosť zverili do výlučnej osobnej starostlivosti matky s presne stanoveným stykom otca s deťmi (počas víkendov a sviatkov). Styk otca s deťmi však uvedeným konečným rozhodnutím vo veci samej vylúčený nebol, preto nie je možné uvažovať (ako to učinil súd prvej inštancie) v kategóriách úspechu alebo neúspechu otca s jeho návrhom, ktorým sa domáhal zmeny úpravy striedavej osobnej starostlivosti o deti (namiesto týždennej periodicity žiadal o dvojtyždennú, v ktorej by deti trávili u každého rodiča). Síce znalecký posudok, ktorý neodporúčal striedavú osobnú starostlivosť rodičov o deti, slúžil ako podklad pre rodičov na uzatvorenie rodičovskej dohody, ktorá bola i súdom schválená, avšak súd prvej inštancie na základe dokazovania (teda zhodnotiac znalecký posudok v korelácii s ďalšími dôkazmi) neprijal záver, že by striedavá osobná starostlivosť neprichádzala i naďalej do úvahy, resp. že by bolo nutné styku otca s deťmi zamedziť pre skutočnosti vyplývajúce zo znaleckého

posudku, alebo že by otcom navrhovaná úprava striedavej osobnej starostlivosti nebola namieste. Súd prvej inštancie poprel vylúčenie styku otca s deťmi, keď schválil rodičovskú dohodu.

24. Nakoľko trovy konania štátu vznikli titulom znaleckého posudku v záujme maloletých detí, nebolo dôvodné, aby ich náhradu znášal iba otec, ale aby ich rodičia znášali rovným dielom. Uloženie polovice náhrady trov konania štátu matke by však za tejto situácie dôvodné nebolo, lebo matka návrh na zmenu striedavej osobnej starostlivosti nepodala a trovy znaleckého dokazovania nezavinila, keďže významný je podnet, kvôli ktorému došlo k nariadeniu znaleckého dokazovania. Bezprostredná príčina znaleckého dokazovania tkvela v potrebe prehodnotiť striedavú osobnú starostlivosť rodičov o deti pre vzťah otca s deťmi (hlavne vzťah otca s Z., ktorý otca odmietal a u ktorého nastali zdravotné problémy ústiace do hospitalizácie), na čo bolo v konaní reagované i neodkladným opatrením, ktorým došlo k zrušeniu striedavej osobnej starostlivosti a určení výlučnej osobnej starostlivosti matky o deti. Uvedené tak opodstatňuje potrebu znášania polovice náhrady trov konania štátu otcom.

25. Preto odvolací súd zmenil podľa § 388 CSP napadnuté uznesenie tak, že otec je povinný nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 50 %, t.j. vo výške 559,84 eur, s tým, že náhradu trov konania štátu v rozsahu 50 %, t.j. vo výške 559,84 eur, štátu nepriznal.

26. Odvolací súd ponechal otcovi dlhšiu, 60-dňovú lehotu na zaplatenie trov konania štátu v zmysle § 232 ods. 3 CSP, a to z majetkových a sociálnych dôvodov, na ktoré otec v odvolaní upozornil.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu týchto trov. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).